НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра технологій у тваринництві

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет тваринництва та водних біоресурсів
«___» _____ 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

Галузь знань:	H - Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність:	H2 «Тваринництво»
Освітня програма:	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Факультет:	Тваринництва та водних біоресурсів
Розробники:	доцент кафедри гідробіології та іхтіології, кандидат ветеринарних наук, доцент Руслан КОНОНЕНКО доцент кафедри технологій у тваринництві, к. с.-г. н., доцент Наталія ГРИЩЕНКО

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни: для забезпечення необхідного рівня фахової підготовки майбутніх спеціалістів з технології виробництва і переробки продукції тваринництва “Вступ до спеціальності” як навчальна дисципліна займає важливе значення та є обов’язковою в ОП. Завдання дисципліни полягають у наданні майбутнім спеціалістам знань щодо функціонування підгалузей основних напрямів галузі тваринництва, розуміння біологічних основ розведення сільськогосподарських тварин, годівлі та основних параметрів і принципів технології виробництва основних видів продукції тваринництва в господарствах з різною формою власності. Важливим аспектом вивчення дисципліни є розвиток у студента здатності до самостійного здобування знань (самостійна навчальна робота), виховання творчого підходу щодо удосконалення існуючого уявлення про технологію виробництва продукції тваринництва та засадах сталого розвитку та благополуччя тварин.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь				
Освітній ступінь	бакалавр			
Спеціальність	Н2 – Тваринництво			
Освітня програма	Технологія виробництва і переробка продукції тваринництва			
Характеристика навчальної дисципліни				
Вид	обов’язкова			
Загальна кількість годин	150			
Кількість кредитів ECTS	5			
Кількість змістових модулів	3			
Форма контролю	екзамен			
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти				
	Форма здобуття вищої освіти			
	Денна	Скорочений термін	Заочна	Заочна форма скорочений термін
Курс (рік підготовки)	1	1	1	1
Семестр	1	1	1	1
Лекційні заняття	30	30	-	-
Практичні, семінарські заняття	75	75	-	-
Лабораторні заняття	-	-	-	-
Самостійна робота	45	45	150	150
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	7 год.	7 год.	-	-

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета полягає у наданні студентам теоретичних знань і практичних навичок з технології виробництва продукції тваринництва та підготувати майбутніх фахівців до предметного вивчення науки про тварин. Мета реалізується через засвоєння студентами методів оцінки екстер'єру тварин та їх продуктивності.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК-4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК-10. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН-2. Навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва;

ПРН-3. Виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій;

ПРН-21. Знати основні історичні етапи розвитку предметної області.

3.Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. ***Сучасне тваринництво у призмі історії його становлення***													
Тема 1. Історія становлення НУБіП України та факультету тваринництва і водних біоресурсів	1	**10**	2	5			15	10					
Тема 2. Концепція сталого розвитку через призму світового тваринництва	2	**10**	2	5				10					
Тема 3. Тваринництво – галузь сільського господарства	3	**10**	2	5				10					
Тема 4. Єдине здоров'я: благополуччя тварин і добробут людей	4	**10**	2	5				12					
Тема 5. Технологія виробництва продукції тваринництва	5	**10**	2	5				10					
Разом за модулем 1		**50**	**10**	**25**			**15**	50					50

Модуль 2. ***Стратегічне значення скотарства, свинарства, птахівництва, бджільництво та конярства***													
Тема 6. Стратегічне значення скотарства	7	**10**	2	5			15	10					
Тема 7. Стратегічне значення свинарства	8	**10**	2	5				10					
Тема 8. Стратегічне значення птахівництва	9	**10**	2	5				10					
Тема 9. Стратегічне значення бджільництва	10	**10**	2	5				10					
Тема 10. Стратегічне значення конярства	11	**10**	2	5				10					
Разом за модулем 2		**50**	**10**	**25**			**15**	50					50
Модуль 3. ***Стратегічне значення вівчарства, козівництва, кролівництва і хутрового звірівництва***													
Тема 11. Стратегічне значення вівчарства	12	**8**	2	5			15	10					50
Тема 12. Стратегічне значення козівництва	13	**8**	2	5				10					
Тема 13.Народногосподарське значення кролівництва	14	**8**	2	5				10					
Тема 14. Стратегічне значення хутрового звірівництва	15	**8**	2	5				10					
Тема 15. Підприємницька діяльність у тваринництві		**8**	2	5				10					
Разом за модулем 3		**50**	**10**	**25**			**15**	50					50
Усього годин	**150**		**30**	**75**			**45**	**150**					**150**

2. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія становлення НУБіП України та факультету тваринництва і водних біоресурсів	2
2	Концепція сталого розвитку через призму світового тваринництва	2
3	Тваринництво – галузь сільського господарства	2
4	Єдине здоров'я: благополуччя тварин і добробут людей	2
5	Технологія виробництва продукції тваринництва	2
6	Стратегічне значення скотарства	2
7	Стратегічне значення свинарства	2
8	Стратегічне значення птахівництва	2
9	Стратегічне значення бджільництва	2
10	Стратегічне значення конярства	2
11	Стратегічне значення вівчарства	2
12	Стратегічне значення козівництва	2
13	Стратегічне значення кролівництва	2
14	Стратегічне значення хутрового звірівництва	2
15	Підприємницька діяльність у тваринництві	2
	Всього	30

4.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історичний розвиток та структура Національного університету біоресурсів і природокористування України	5
2	Галузь тваринництва як складова національної економіки	5
3	Вплив тваринництва на навколишнє середовище	5
4	Концепція єдиного здоров'я: добробут людей та благополуччя тварин	5
5	Основи технології виробництва продукції тваринництва	5
6	Технологія виробництва продукції молочного та м'ясного скотарства	5
7	Технологія виробництва продукції свинарства	5
8	Технологія виробництва м'яса сільськогосподарської птиці	
9	Технологія виробництва яєць сільськогосподарської птиці	5
10	Продукція бджільництва	5
11	Продукція вівчарства	
12	Продукція козівництва	5
13	Конярство як перспективна галузь	5
14	Продукція кролівництва та хутрового звірівництва	5
15	Розрахунок бізнес-плану підприємницької діяльності у тваринництві	5
	Всього	75

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Концепція благополуччя тварин у промисловому виробництві	15
2	Розробка концепції підприємництва у тваринництві	15
3	Оцінка економічної ефективності ведення тваринництва	15
	Всього	45

6. Методи та засоби діагностики результатів:

- екзамен;
- модульні тести;
- презентації;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист практичних робіт.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування тощо);
- відео метод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- роботи з живими об'єктами

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. ***Сучасне тваринництво у призмі історії його становлення***		
П. р. 1. Історичний розвиток та структура Національного університету біоресурсів і природокористування України	ПРН 2, 3, 21. У тому числі вивчити історичні етапи становлення НУБіП України та факультету тваринництва і водних біоресурсів, освоїти основні засади концепції сталого розвитку. Опанувати тему благополуччя тварин. Засвоїти основи технології виробництва продукції тваринництва.	**15**
П. р. 2. Галузь тваринництва як складова національної економіки		**10**
П. р. 3. Вплив тваринництва на навколишнє середовище		**10**
П. р. 4. Концепція єдиного здоров'я: добробут людей та благополуччя тварин		**10**
П. р. 5. Основи технології виробництва продукції тваринництва		**10**
Самостійна робота 1. Концепція благополуччя тварин у промисловому виробництві		**15**
Модульна контрольна робота 1.		**30**
Всього за модулем 1		**100**
Модуль 2. ***Стратегічне значення скотарства, свинарства, птахівництва, бджільництво та конярства***		
П. р. 6. Технологія виробництва продукції молочного та м'ясного скотарства	ПРН 2, 3, 21. У тому числі опанувати основні параметри виробництва продукції м'ясного та молочного скотарства, виробництва м'яса та яєць сільськогосподарської птиці та продукції бджільництва.	**20**
П. р. 7. Технологія виробництва продукції свинарства		**10**
П. р. 8. Технологія виробництва м'яса сільськогосподарської птиці		**10**
П. р. 9. Технологія виробництва яєць сільськогосподарської птиці		**10**
П. р. 10. Продукція бджільництва		**20**
Модульна контрольна робота 2.		**30**
Всього за модулем 2.		**100**
Модуль 3. Модуль 3. ***Стратегічне значення вівчарства, козівництва, кролівництва і хутрового звірівництва***		
П. р. 11. Продукція вівчарства	ПРН 2, 3, 21. У тому числі вивчити основні види продукції вівчарства та козівництва. Освоїти особливості отримання продукції кролівництва та хутрового звірівництва. Вміти розробити концепцію ведення підприємницької діяльності у тваринництві та вміти проводити її економічну оцінку.	**5**
П. р. 12. Продукція козівництва		**5**
П. р. 13. Конярство як перспективна галузь		**10**
П. р. 14. Продукція кролівництва та хутрового звірівництва		**10**
П. р. 15. Розрахунок бізнес-плану підприємницької діяльності у тваринництві		**10**
Самостійна робота 2. Розробка концепції підприємництва у тваринництві		**15**
Самостійна робота 3. Оцінка економічної ефективності ведення тваринництва		**15**
Модульна контрольна робота 3.		**30**
Всього за модулем 3.		**100**
Навчальна робота		**(М1 + М2+М3)/3*0,7 ≤ 70**
Екзамен		**30**
Всього за курс		**(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100**

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни – https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3869
2. Електронний посібник. Стале тваринництво та благополуччя тварин. Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти. Електронний посібник. Київ, 2024. URL: https://sulawe.org/multi-media-training-materials/

Статті:

– Lykhach, V.Ya., Bondar, S.V., Lykhach, A.V., Hryshchenko, N.P., Zlamaniuk, L.M., Bogdanova, N.V., Gruntkovskyj, M.S. (2025) Improving the reproductive traits of sows to the use of a feed additive "Folico F". Таврійський науковий вісник № 139. Частина 1. 232-242. DOI: 10.32782/2226-0099.2024.139.1.31

– Жданов Д. В., Михалко О. Г., Повод М. Г., Вербельчук Т. В., Кобернюк В. В., Зламанюк Л. М., Ковалівська А. А. (2025) Залежність якості туш кнурів та економічної ефективності виробництва свинини від їх передзабійної живої маси за різних способів їх кастрації. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Тваринництво. Вип. 1 (60). 13-26 DOI: 10.32782/bsnau.lvst.2025.1.3

– Y.A. Omelchun, L.V. Shevchenko, L.M. Nikitina, V.V. Solomon, M.V. Voynalovich, V.M. Mykhalska, L.M. Zlamanyuk, L.M. Busol (2025) Accumulation of a multi-component mixture of pesticides in soil, plants, bee organisms, and beekeeping products. Biosystems Diversity. Vol. 33 No. 1. e2503. DOI: https://doi.org/10.15421/012503 https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001286264600019

– S. I. Lokes, L. V. Shevchenko, V. M. Mykhalska, V. M. Poliakovskyi, L. M. Zlamanyuk (2024) Influence of Lactobacillus curvatus and Lactococcus lactis subsp. lactis on the shelf life of sausages in vacuum packaging. Regulatory Mechanisms in Biosystems. Vol 15 No 2. 321-326. DOI:https://doi.org/10.15421/022446
https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001286264600019

– Polycomponent mathematical models of selection indexes and the efficiency of their use for assessment of sows by reproductive qualities / Viktor Khalak, Anna Horchanok, Oksana Kuzmenko, Oleksandr Bordun, Natalia Prysiazhniuk, Natalia Fedoruk, Irina Titarenko, Liudmyla Zlamaniuk/ International Conference "Agriculture for Life, Life for Agriculture" Book of abstracts. Section 3. Animal Science. 2023. Bucharest. P. 123–124. https://agrolifejournal.usamv.ro/index.php/agrolife/issue/view/32 URL: https://agricultureforlife.usamv.ro/images/2023/Book_of_Abstracts/Book_Abstracts_Animal_Science_A4L2023.pdf

– O. Kuzmenko, V. Bomko, A. Horchanok, O. Cherniavskyi, V. Malina, L. Lytvyshchenko, R. Umanets, L. Zlamaniuk, D. Umanets and I. Porotikova (2021) Influence of chelates on pigs productivity and quality. Ukrainian Journal of Ecology. Vol. 11. No 2. 268-273 DOI: https://doi.org/10.15421/2021_110
https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000653458100043

– L. Zlamaniuk, K. Bakshuk (2022) Динаміка лінійного росту і роботоздатності молодняку коней рисистих порід дворічного віку. Наукові доповіді НУБіП України. Том 18, №6. https://doi.org/10.31548/dopovidi2022.06.005
http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/view/16897/14783

– А. Тарадайко, Л. Зламанюк (2021) Молочна продуктивність кобил новоолександрівської породи різних ліній. Наукові доповіді НУБіП України. Том 17, № 1. 103-109. https://doi.org/10.31548/dopovidi2021.01.009
http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/view/14728/13003

– Платонова Н. П., Зламанюк Л. М. (2018) Показники відтворення кобил Новоолександрівської ваговозної породи Дібрівського кінного заводу. Наукові доповіді Національного університету біоресурсів і природокористування України. Том 14, № 2
http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Dopovidi/article/view/dopovidi2018.02.020

– L.M. Zlamanyuk (2017) Effect of varying levels of calcium and phosphorus in rations on mineral composition of Japanese quail skeleton. Ukrainian Journal of Ecology. Vol. 7, No.2. 14–18, doi:10.15421/201715
https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000418741800003

3. Зламанюк Л.М. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт студентів з дисципліни "Основи тваринництва" (робочий зошит). Спеціальність 207 "Водні біоресурси та аквакультура". Київ: ЦП Копмринт, 2025. 122 с.

10.Рекомендовані джерела інформації

1. Технологія виробництва продукції тваринництва /О.Т. Бусенко, В.Д. Столюк, О.Й. Могильний та ін.; За ред. О.Т. Бусенко. К.: Вища освіта, 2005. 496 с.

2. Технологія виробництва продукції тваринництва /О.Т. Бусенко, В.Є. Скоцик, М.І. Маценко та ін.; За ред. О.Т. Бусенко. К.: Агроосвіта, 2013. 492 с.

3. Гопка Б.М., Хоменко М.П., Павленко П.М. Конярство: підручник. К.: Вища школа, 2004. 320с.

4. Ібатуллін І.І., Жукорський О.М. Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин. Аграрна наука, 2016. 336 с.

5. Козівництво в Україні: практ. посіб. / Н.М. Зажарська та ін. Київ: РІА «Марко Пак», 2021. 228 с.

6. Нове в технології виробництва і переробки продукції тваринництва: монографія / В.О. Іванов, В.М. Волощук; ІС І АПВ НААН. Полтава: ТОВ «Фірма «Техсервіс»., 2019. 434 с.

7. Технологічні інновації у свинарстві: монографія / В.Я. Лихач, А.В. Лихач. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 291 с., 101 табл., 65 рис. (ISBN 978-617-7890-62-0)

8. Технологія виробництва продукції бджільництва: навч. посіб. / С.Ф. Разанов, І.Ф. Безпалий, В.І. Бала, Т.А. Донченко. Київ: Аграрна освіта, 2016. 278 с.

9. Технологія виробництва продукції вівчарства: навч. посібник /Похил В.І., Помітун І.А., Туринський В.М., Богданова Н.В., Похил О.М., Миколайчук Л.П. К.: ЦП “Компринт”, 2022. 256 с.

10. Технологія виробництва продукції птахівництва. Практикум до виконання лабораторних занять студентами аграрних вищих навчальних закладів ІІІ-ІV рівнів акредитації за напрямом 6.090102 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»: навчальний посібник. /В.П. Бородай, Н.П. Пономаренко, О.М. Похил, Л.С. Патрєва та ін. Київ «Агроосвіта», 2013. 272 с.

11. Технологія виробництва продукції свинарства: навчальний посібник [М. Повод, О. Бондарська, В. Лихач, С. Жишка, В. Нечмілов та ін.]; за ред. М. Г. Повода. К.: Науково-методичний центр ВФПО, 2021. 356 с.

Інформаційні ресурси

1. Асоціація «Союз птахівників України» – https://www.poultryukraine.com/ua/about-association/

2. Асоціація «Свинарі України» – http://asu.pigua.info/

3. Головний портал кролівників: http://krolikovod.com.ua

4. Державна служба статистики України – https://ukrstat.gov.ua/

5. Журнал «Бджільництво України» – https://journalbeekeeping.com.ua/index.php/1_4/main

6. Журнал «Horses Ukraine» – http://www.horses.dp.ua/

7. Журнал «Агробізнес Сьогодні» – http://www.agro-business.com.ua/

8. Журнал «Молоко і ферма» – http://www.milkua.info/uk/

9. Журнал «Птахівництво.ua» – http://poultry.com.ua/

10. Конярство України – http://www.minagro.kiev.ua/animal/horse_uk.php3

11. Кролівництво як бізнес: методи вирощування та технологія розведення – http://krolik.in.ua/ua/krolivnitstvo.html

12. Перспективи вівчарства: ринок вільний, а попит зростає – https://agravery.com/uk/posts/show/perspektivi-vivcarstva-rinok-vilnij-a-popit-zrostae

13. Свинарство в Україні та світі – https://pigua.info/uk/post/section/news

14. Склад, характеристики та види комбікорму – https://avamarket.com.ua/porady-expertiv/svini/sklad-kharakterystyky-ta-vydy-kombikormu

15. Статистичний збірник «Тваринництво України» – https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/07/Arch_tvar_zb.htm

16. Тваринництво України – https://tvarynnyctvoua.at.ua/